

Institucije Europske unije i ostale europske integracije

Vijeće Europske unije (Council of the European Union)

- glavna institucija EU-a – okuplja ministre vlada svih članica unije
- postoji više **Vijeća ministara**, ovisno o temi o kojoj se raspravlja – Vijeće ministara vanjskih poslova, poljoprivrede, ekonomije, prometa, okoliša...
- u suradnji s **Europskim parlamentom** donosi pravne odluke i zaključke
- zajedno s Europskim parlamentom Vijeće je zaduženo za donošenje proračuna
- vijećem EU zasjeda svakih 6 mjeseci druga zemlja članica prema unaprijed utvrđenom rasporedu

Europsko vijeće (European council)

- daje opće političke smjernice
- sastaje se 2 puta godišnje
- čine ga čelnici država ili vlada članica EU + predsjednik Komisije EU

Europski parlament (European Parliament)

- sudjeluje u donošenju zakonskih odredbi
- ima 751 člana (11 iz Hrvatske) – biraju se na izborima za Europski parlament
- sjednice se održavaju u Strasbourgu i Bruxellesu, dok je sjedište tajništva u Luksemburgu

Europska komisija (European Commission)

- ključno tijelo EU-a
- predstavlja izvršno-administrativnu vlast
- zadaće: provođenje politike unije, posredovanje među državama članicama, priprema pravnih akata
- od 2013. ima 28 članova – po jednog iz svake države članice
- članovi komisije se imenuju sporazumno vlade država članica (dakle, ne demokratski) i mandat im traje 5 godina

Sud pravde Europske unije ili Europski sud (Court of Justice of the European Communities)

- sjedište u Luxembourg i sastoji se od sudaca i glavnih tužitelja koji se imenuju na 6 godina
- uloga suda je osigurati poštivanje zakona u tumačenju i provedbi Ugovora
- provjerava rad parlamenta, vijeća i komisije

Revizorski sud (Court of Auditors)

- sastoji se od 25 članova na mandat od 6 godina
- provjerava ispravnost i urednost prihoda i rashoda Unije te ispravnost upravljanja sredstvima

- ukupna površina svih članica EU – oko 4,5 mil. km² – 42,6% površine Europskog kontinenta i oko 505 mil. st. (69% stanovništva Europe)
- članice EU-a sudjeluju sa 40% u svjetskoj trgovini, posebno u izvozu
- prosječan BDP per capita 30 475 \$

Ostale europske organizacije

Europsko udruženje slobodne trgovine - EFTA (European Free Trade Association)

- članice: Island, Lihtenštajn, Norveška i Švicarska
- zemlje koje ne žele pristupiti EU-u
- osnovana je 1960. u Stockholmu kao alternativa Europskoj zajednici
- bivše članice EFTE ulaskom u EU napuštaju EFTU
- sjedište je u Ženevi

Srednjoeuropski ugovor o slobodnoj trgovini – CEFTA (Central European Free Trade Agreement)

- sklopljen 1992. – Čehoslovačka, Mađarska i Poljska
- kasnije se pridružuju Slovenija, Rumunjska, Bugarska i Hrvatska
- ulaskom u EU, članice napuštaju CEFTU
- danas su članice CEFTE: Albanija, BiH, Crna Gora, Makedonija, Moldavija, Kosovo i Srbija

Vijeće Europe (Council of Europe)

- najstarija europska organizacija – osnovana 1949. g
- cilj joj je promicanje jedinstva i suradnje u Europi
- zalaže se za političku, socijalnu, pravnu suradnju i suradnju u kulturi u Europi
- sjedište je u Starsbourgu i okuplja 41 članicu – Hrvatska članica od 1996.

Organizacija za europsku sigurnost i suradnju – OEES (*Organization for Security and Cooperation in Europe, OSCE*)

- osnovana 1973. i danas ima 55 članica
- upozorava na moguće sukobe i sprječava ih, posreduje u krizama i u Europi, kontrolira naoružanje, sudjeluje u diplomaciji, zaštiti ljudskih prava, nadzire izbore i sl.

Zapadnoeuropska unija WEU (Western European Union)

- savez obrambenih snaga europskih država – osnovan 1955.
- sudjeluje u obrambenim i humanitarnim akcijama
- sjedište u Bruxellesu